

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Светла Славова Янева

Нов български университет

Професионално направление 2.2. История и археология

върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност

доцент

в професионално направление 2.2. История и археология,

обявен в ДВ бр. 69/16.08.2024 г.

с кандидат гл. ас. д-р Алека Александрова Стрезова

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Гл. ас. д-р Алека Александрова Стрезова изпълнява (а по редица показатели – и надхвърля) минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност за Област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, Професионално направление 2.2. История и археология, определени от Закона за развитието на академичния състав в Република България както и от Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ, на които трябва да отговарят кандидатите за заемане на академичната длъжност доцент.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

За участието си в обявения конкурс за доцент гл. ас. д-р Алека Стрезова представя хабилитационен труд – *Българската дипломация. Институции и представители. 1879–1918*. София: Авангард прима, 2017, 240 с. ISBN 978-619-160-862-1. Един от приносите на тази монография е разкриването на процеса на изграждане на българското дипломатическо ведомство в годините от възстановяването на българската държавност до края на Първата световна война. Подробно са реконструирани и анализирани структурата, функциите и финансирането на Централното управление на Министерството на външните работи и изповеданията. Проследено е създаването и развитието на дипломатическата и на консулската мрежи на България в чужбина.

Втората част на монографията ни запознава с произхода, жизнения път и професионалната кариера на външни министри и дипломатически служители на външното министерство, като така допринася за разкриването на социалния профил на българските дипломати от онези години и за вплътняването на образите на редица интересни личности от историята на модернизираща се България от края на XIX и началото на XX в.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации. Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

Гл. ас. д-р Алека Стрезова е автор и на монография, която не е представена като хабилитационен труд в настоящия конкурс: *Последен по рода си. Д-р Георги Вълкович (1833–1892)*. Велико Търново: Фабер, 2022, 480 с. ISBN 978-619-00-1475-1”. По мое мнение, тази монография е един ярък пример за микро-историческо изследване (все още сравнително рядък жанр в българската историография) и за „Историята, населена с хора” (по Вера Мутафчиева). Въз основата на привличането и на детайлния анализ на разнообразни източници, изследването не само пълноценно разкрива личността на една многопластова, интересна и значима фигура от епохата на преход на българското общество от национално обособяване и формиране към изграждането на самостоятелна държавност, но и съществено допълва представите ни за функционирането на различни институции и за редица ключови процеси от историята на модернизираща се България.

Гл. ас. д-р Алека Стрезова участва в обявения конкурс още с една студия, публикувана в научно издание, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, с три студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове, с три статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и с пет статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Представените от гл. ас. д-р Алека Стрезова публикации за участие в конкурса за доцент покриват един широк спектър от теми и проблеми, голяма част от които не са били обект на самостоятелно изследване и внасят съществен принос в историографията. Значителен дял от тези публикации е посветен на различни аспекти на дипломатическата история на България в края на XIX и началото на XX в., важен фокус в научните търсения на кандидатката.

3. Цитиране от други автори

Научните трудове на гл. ас. д-р Алека Стрезова са цитирани в две публикации на списание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация, както и в още 10 публикации в 8 монографии и колективни томе с научно рецензиране.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката

Гл. ас. д-р Алека Стрезова е взела участие в 4 национални научни проекта: Национална научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“; проект на НБУ, финансиран от Централния фонд за стратегическо развитие на НБУ „Забравените бележити българи – Никола Стоянов“; проект на Научния архив на БАН „Енциклопедичен справочник и база данни „Жените в историята на академичната наука в България“, финансиран от Националната комисия за ЮНЕСКО към Министерството на външните работи на РБ и проект „Българските задгранични дипломатически представителства 1879–1918. (Организация, структура, финансиране, задгранични представители)“, одобрен по Програма за финансиране на младите учени в БАН, на който д-р Алека Стрезова е и ръководител. Тя е също така участник в 2 международни научни проекта, съвместни с Института за югоизточноевропейски изследвания на Румънската академия на науките: проектите по ЕБР „Добруджа като гранична област в късната Османска империя, България и Румъния: История и памет“, и „В търсене на полезното минало: Историята като ресурс за настоящето“.

III. Учебна и преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Алека Александрова Стрезова има необходимата аудиторна и извънаудиторна заетост и редовно провежда учебните занятия. Тя работи активно и в електронния обучителен модул MOODLE – НБУ, включително и с авторски материали. Преподава на английски език в МП „Югоизточноевропейски изследвания“ на НБУ и работи успешно с Еразъм-студенти в същата програма. Участвала е в комисии за държавни изпити и в комисии за защита на дипломни работи на успешно представили се дипломанти. Отзивите за нейната преподавателска дейност и ангажираност от студентите във водените от нея курсове са изцяло позитивни.

IV. Административна и обществена дейност

Като хоноруван лектор в НБУ гл. ас. д-р Алека Стрезова е участвала в семинари, обсъждания и изпитни комисии на Департамент „История”, давайки своя принос за успешното им провеждане. С участието си в различни проекти, тя допринася за преосмисляне на българското историческо минало и на ролята на личностите в историята, като ценен ресурс за настоящето обществено развитие.

V. Лични впечатления от кандидата

Личните ми впечатления от кандидатката ми дават основание да смятам, че гл. ас. д-р Алека Александрова Стрезова притежава всички академични качества, необходими за заемане на академичната длъжност доцент и голям потенциал за развитие като изследовател и преподавател. Тя проявява ангажираност с учебния процес, интерес към мненията и развитието на студентите, както и диалогичност и колегиалност във взаимоотношенията си с преподавателите.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

В гореизброените точки I до V съм изразила положителното си мнение за дейността и постиженията на кандидатката и нямам забележки. Убедена съм, че нейното включване в академичния състав на НБУ на академичната длъжност доцент би допринесло за укрепването и развитието на Департамент „История” и на университета като цяло, както в сферата на научно-изследователската дейност, така и по отношение на образователната мисия на НБУ.

В заключение, въз основа на всичко гореизложено, давам положителна оценка на академичната дейност на кандидатката за заемане на академичната длъжност доцент по обявения конкурс в научно направление 2.2. „История и археология” гл. ас. д-р Алека Александрова Стрезова и предлагам допускането ѝ до избор от Академичния съвет на НБУ.

Дата: 28.11.2024

Подпис:

доц. д-р Светла Славова Янева